

Del 2

2.3 Observasjon og rapportering

DETTE MÅ JEG KUNNE
introduksjon til helse- og omsorgsarbeid

Grunnleggende behov

- Behov som alle mennesker har
- Behov som må tilfredstilles for å oppleve helse og velvære
- Ikke alle greier å ivareta egne behov
- **Din jobb som pleieassistent**
forstå brukerens behov
samarbeide og gi riktig hjelp

Grunnleggende behov

Fysiske behov

Psykiske behov

Sosiale behov

Åndelige og kulturelle behov

Fysiske behov

- Behov som hører kroppen til
- For eksempel behov for
 - mat og drikke
 - oksygen
 - aktivitet
 - søvn og hvile

Psykiske behov

- Knyttet til følelser og tankevirksomhet som for eksempel det å
 - kunne føle seg trygg
 - kunne kjenne og uttrykke følelser som glede, sinne, redsel og sorg
 - bruke intellektuelle evner

Sosiale behov

- Knyttet til behov for å være del av fellesskapet
- Føle tilhørighet
- Føle seg anerkjent og respektert

Åndelige eller kulturelle behov

- Knyttet til meningen med livet
- Leve i pakt med sitt livssyn og sine verdier
- Evne til å engasjere seg
- Ha åndelige, kulturelle eller kunstneriske opplevelser som beriker hverdagen

Å observere

Å observere er å iaktta eller å legge merke til

Å observere er en viktig del av oppgavene dine
som pleieassistent

Observer ved å bruke egne sanser:

Se på ansiktsuttrykk, kroppsholdning, hudfarge og på hvordan aktiviteter utføres

Høre eller lytte til hva bruker sier, stemmeleie og tonefall, hoste eller lyder når bruker puster

Lukte på omgivelsene, kroppslukt, lukt fra pust, lukt fra urin, avføring eller sår

Kjenne på huden; kald, varm, tørr eller klam

Snakke med bruker. Spør hvordan bruker har det, dagsform, ubehag, smerter

Hva skal du observere?

Hovedregel:

Observer og rapporter **endringer** i tilstand, dagsform og funksjonsnivå

Dette krever at du kjenner bruker og vet hva som er vanlig

Observer endringer i

- Humør og stemningsleie
- Matlyst, hva bruker spiser og drikker
- Vekt
- Mestring av daglige aktiviteter som personlig stell, påkledning
- Balanse, hvordan bruker sitter, reiser seg, står eller går
- Aktivitetsnivå, behov for hvile
- Søvnmonster og døgnrytme
- Bevissthetsnivå

Observer endringer i

- Pusten; regelmessig, dyp, ubesværet, uten lyder
- Hudens farge og temperatur
- Tegn på trykksår
- Væskeansamlinger eller ødemer
- Avføring og tarmfunksjon
- Urin og vannlating

Rapport og dokumentasjon

- Det du observerer skal du rapportere videre
- God observasjon og rapportering er nødvendig for vurdering av brukers helsetilstand og hjelpebehov
- God observasjon og rapportering er grunnlaget for iverksetting av tiltak og evaluering av tiltakene
- Rapportering er nødvendig for å dokumentere tjenestetilbudet. Dette er en lovfestet plikt